



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران  
دانشکده پرستاری و مامایی

## بررسی تاثیر بسته آموزشی مبتنی بر رایانه بر کیفیت زندگی و شدت علائم مردان آندروپوز

استاد راهنما:

دکتر مینو پاک گوهر

استاد مشاور:

دکتر شهلا خسروی

استاد مشاور آمار:

دکتر حمید حقانی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد  
در رشته مامایی، گرایش جامعه نگر

نگارش: الهه افشارنیا

شهریورماه ۱۳۹۴

## چکیده:

**زمینه و هدف:** آندروپوز یا یائسگی مردانه که همان کاهش وابسته به سن تستوسترون (نوعی آندروژن) می باشد، مرحله ای از زندگی مردان در میانسالی است که تغییراتی را تجربه می نمایند که بر سلامت فیزیکی، روحی و عاطفی آنها تاثیر می گذارد. این پدیده اثرات زیان آوری روی فرآیندهای فیزیولوژیک بدن و کیفیت زندگی دارد. آموزش باعث افزایش آگاهی و رفتار بهداشتی مناسب می شود. مزایای زیادی برای ارائه مطالب بهداشتی به کمک رایانه وجود دارد. لذا هدف از مطالعه حاضر بررسی تاثیر آموزش مبتنی بر رایانه بر کیفیت زندگی و شدت علائم مردان آندروپوز می باشد.

**روش تحقیق:** این مطالعه از نوع مداخله ای نیمه تجربی بود که بر روی ۸۰ نفر از کارمندان مرد دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی تهران، انجام شد. پرسشنامه ی AMS (Aging Male Symptoms) جهت غربالگری برای علائم آندروپوز و ارزیابی شدت علائم و نیز پرسشنامه ی SF36 (Short Form 36) جهت تعیین کیفیت زندگی توسط همه مردان ۶۰-۴۰ ساله شرکت کننده در مطالعه تکمیل شد. بعد از تکمیل پرسشنامه ها، افرادی که دارای علائم آندروپوز بودند (داشتن نمره ۲۷ یا بالاتر طبق پرسشنامه ی AMS) و معیار های ورود به مطالعه را داشتند وارد مطالعه گردیدند. برای مردان در گروه مداخله آموزش مبتنی بر رایانه آغاز شد. برنامه ی آموزشی مورد نظر در طی ۴ جلسه در طول ۴ هفته اجرا شد و با استفاده از چک لیست خودگزارش دهی میزان به کار گیری بسته آموزشی، پیگیری و اندازه گیری گردید. دو ماه بعد از انجام مداخله، کیفیت زندگی و شدت علائم آندروپوز شرکت کنندگان در گروه کنترل و مداخله مجدداً اندازه گیری گردید. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS 22 و آزمون های آماری کای اسکوئر، تی مستقل، فیشر و تی زوجی با سطح معنی داری ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

**یافته ها:** نتایج مطالعه نشان داد که در گروه مداخله، قبل و دو ماه بعد از آموزش در حیطه های عملکرد جسمی، ایفای نقش جسمی، انرژی/خستگی، بهزیستی هیجانی، سلامت عمومی، مقیاس کلی سلامت جسمی، مقیاس کلی سلامت روانی و امتیاز کلی کیفیت زندگی تفاوت آماری معناداری وجود دارد. نتایج این آزمون آماری در حیطه های ایفای نقش هیجانی، کارکرد اجتماعی و درد در گروه مداخله، قبل و بعد از آموزش با  $P > 0/05$  تفاوت آماری معناداری را نشان نداد. هم چنین نتایج آزمون آماری تی زوجی در تمامی حیطه ها و امتیاز نمره کلی آندروپوز در گروه مداخله با  $P < 0/05$  نشان داد که در گروه مداخله، قبل و دو ماه بعد از پایان مداخله، تفاوت آماری معناداری وجود دارد در حالی که در گروه کنترل، کیفیت زندگی و شدت آندروپوز معنی دار نبود.

**نتیجه گیری:** براساس یافته های این مطالعه، بسته آموزشی مبتنی بر رایانه تاثیر مثبتی بر بهبود کیفیت زندگی و کاهش شدت علائم آندروپوز داشته است. لذا می توان بسته آموزشی مبتنی بر رایانه را به عنوان یک شیوه آموزشی موثر و مقرون به صرفه جهت به حداقل رساندن تاثیرات منفی آندروپوز بر کیفیت زندگی مردان در نظر گرفت.

**کلمات کلیدی:** آندروپوز، کیفیت زندگی، آموزش مبتنی بر رایانه



Tehran University of Medical Sciences  
School of Nursing and Midwifery

**The Effect of the Computer – Based Training Package on Quality of  
Life and Symptom Severity in Andropausal Men**

**Under Supervision of:**

Dr. Minoos Pakgozar

Dr. Shahla Khosravi

Dr. Hamid Haghani

A thesis submitted to the Graduate Studies Office In partial  
fulfillment of the requirements for The degree of master's In  
Community In Midwifery

**By: Elahe Afsharnia**

September 2015

## Abstract

**Background & Aim:** Andropause or ‘male menopause’ is the age-related decline of testosterone and is a phase in which middle – aged males experience changes in their physical, spiritual and emotional health. This phenomenon has harmful effects on the body’s physiological processes and quality of life (QoL). Training raises awareness and promotes appropriate health behaviors. There are many advantages of presenting health – related material through the computer. The aim of this study was to determine the effect of the computer – based training package on QoL and symptom severity in andropausal men.

**Methods:** This quasi-experimental study was conducted on eighty 40- to 60-year-old males employed at the faculties of Tehran University of Medical Sciences. The AMS (Aging Male Symptoms) questionnaire was used to screen andropause symptoms and to assess their severity; and the SF36 (Short Form 36) questionnaire was used to determine QoL. All the participants completed the questionnaires. After having completed the questionnaires, those with andropause symptoms (having scored 27 or higher in the AMS) and those who possessed the inclusion criteria were included in the study. The participants were divided into two groups, a control and an experiment/intervention group. Computer-based training was conducted for the men in the intervention group in the form of 4 sessions over a period of 4 weeks. The rate of application of the training package was measured and followed up by a self-report checklist. Two months after the intervention, QoL and symptom severity was measured in both the intervention and control groups. Data were analyzed through statistical tests (Pearson’s chi-square test, independent t-test, fisher’s and paired t-test) in the SPSS (V.22.0) software. The level of significance was set at 0.05.

**Results:** There were significant differences in the following domains before and after the intervention in the intervention group: physical functioning, physical role, energy/fatigue, emotional well-being, general health, the overall scale of physical health, the overall scale of mental health and the total QoL score. However, there were no significant differences before and after training in the emotional role, social functioning and pain domains ( $p > 0/05$ ). Moreover, the results of the paired t-test showed significant differences before and after training in all domains and the total andropause score in the intervention group ( $p < 0/05$ ). However, no significant differences were observed for QoL and andropause severity in the control group.

**Conclusion:** The computer – based training package has positive effects on QoL and in reducing symptom severity in andropause. Therefore, the package can be applied to minimize the negative effects of andropause on men’s quality of life.

**Keywords:** Andropause, Quality of life, Computer – based training